

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTOR: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU.

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. F. RADULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU

FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

SUMAR:

Solemnitatea dela Curtea de casație.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casație și justiție, secțiunea II: Gherasim Panas cu Ministerul public.*

Inalta Curte de casație și justiție, secțiunea III: T. Boată cu Primăria Capitalei.

Curtea de apel din Craiova, secț. II: G. Ristovici cu T. Lăscu.

Tribunalul Ilfov, secția de notariat: Ioana Angela Dumitrescu și căpitan T. Dumitrescu cu Sava Dumitrescu și altul.

Tribunalul Mehedinți, secțiunea II: T. Lăscu cu G. Ristovici.

Tribunalul județului Tutova: Administrația financiară de Tutova cu Gh. Argenti.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ.— *Observație de S. R.*

Solemnitatea dela Curtea de casație

(Discursul d-lui Sc. Popescu, cu ocazia instalării sale ca procuror general la Inalta Curte).

*Domnule prim-șefedinte,
Onorată Curte,*

Cred că exprim sentimentele întregii Curți, arătând părerea de rău pentru retragerea din mijlocul nostru a fostului șefedinte Nicolae Mandrea.

Doctor în drept dela Berlin, cu o cultură aleasă, el s'a destinat magistraturei, căreia a sacrificat aproape întreaga sa activitate, stând numai la această Curte 38 ani, dintre cari aproape 16 ani ca șefedinte al secțiunii II-a, unde — alături cu alți distinși magistrați — a contribuit la formarea și stabilirea jurisprudenței în variile chestiuni juridice venite înaintea Inaltei Curți.

Deși încă în putere de a munci, dânsul a fost pus — prin efectul legii — la retragere pentru limită de vârstă.

Înaintarea d-lui Demosten Cuculi, doctor în drept dela Paris, ca șefedinte în locul rămas vacant, este cea mai nemerită alegere ce se putea face în persoana unui magistrat de carieră, care are la activul său și meritul și vechimea. Îi adresăm deci felicitările noastre.

Felicit asemenea și pe d-nii consilieri Emanoil Anastasiu și Al. Alexiu, numiți din nou; cel dintâiu este un vechiu magistrat, care la 1889 nê-a succedat la președinția tribunalului Tutova, iar cel de al doilea este unul din magistrații cari s'au pus în evidență în diferitele funcțiuni ce au ocupat. Fie dar bine veniți în mijlocul nostru.

Venirea noastră în capul parchetului general al celei mai înalte instanțe judecătorești, desigur că a surprins pe mulți și sunt cel dintâiu care să recunosc că alți colegi și mai vechi în grad și cu mai multă experiență decât mine erau indicați pentru această demnitate.

Chemata a ocupă acest loc prin încrederea guvernului, mărturisesc că am avut un moment de ezitare; m'am gândit însă că e de datoria orăru magistat ca, atunci când se face apel la el și i se cere serviciile, tot în magistratură, însă în altă direcțiune, să nu creeze dificultăți, și aceasta m'a și determinat ca să primesc.

Îmi dau seama cât de greă și delicată este sarcina ce mi-am luat, sarcină cu atât mai dificilă cu cât acest loc a fost ocupat de magistrații de elită, cari au fost fala magistraturei noastre și cari s'au ilustrat dela înălțimea acestui fotoliu.

Țin însă dela început să declar și să se știe că mă ure acı desbrăcat de orice pasiune, fără nuanță politică, și că înțeleg să rămân tot magistratul independent de până acum. Dealtfel, trecutul meu e o garanție pentru viitor.

În noua ntea funcțiune, singura mea călăuză va fi, ca în totdeauna, *conștiința datoriei.*

Voiu căută, alături și împreună cu d-voastră, să priveghem ca legea să se aplice în mod strict și egal pentru toți, și voiu da nețărmit concursul meu pentru a se atinge scopul ce cu toții trebuie să-l avem în vedere: *fixarea jurisprudenței.*

Numai astfel deciziunile d-voastre vor fi și vor rămâne monumente neperitoare, justițiabili se vor prezentă la

bara justiției cu încredere și vom avea cu toții satisfacțiunea că am contribuit la ridicarea prestigiului magistraturei.

Pentru a atinge însă scopul urmărit, e nevoie și de concursul unui alt factor important, al Baroului, cu care doresc să întretin cele mai bune raporturi.

E de necontestat că avem în barou avocați de valoare și experimentați, cari prin lumenile lor aduc reale servicii justiției și magistraturei. Sunt și printre cei tineri destule talente, dar cărora le lipsește experiența.

Pe aceștia din urmă îi sfătuiesc să aibă de exemplu pe cei dintâiu, și cu toții să țină seamă că Curtea se găsește destul de împovărată de afaceri, să nu uite că Inalta Curte judecă în drept și că prin urmare expunerea faptelor pricinii trebuie făcută în mod cât se poate de sumar. Numai așa se va putea ajunge ca fiecare să-și vadă judecat recursul la termenul ce i s'a fixat și să se evite pierderi de timp și cheltueli pentru părți.

Nu pot termina fără a constata și a mă felicita în acelaș timp că în îndeplinirea sarcinei mele voi fi secondat de doi vechi prieteni și distinși colegi, pe concursul cărora pun mult preț; iar d-voastre, domnule primpreședinte și Inaltei Curți, vă aduc mulțumirile mele pentru atenția ce mi-ați dat și pentru bună-voința ce mi-ați arătat.

JURISPRUDENȚA ROMANA

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA II

Audiența dela 3 Martie 1910

Președinta d-lui N. Măndrea, președinte

Gherasim Panas cu Ministerul public

ABUZ DE ÎNCREDERE. — MANDATAR. — GESTIUNE — CONCURS DE FAPTE DELICTUOASE. — ART. 40 C. PENAL.

ABUZ DE ÎNCREDERE. — PRESCRIPȚIUNE. — EPOCA DE CÂND ÎNCEPE SĂ CURGĂ. — ART. 323 ȘI 333 C. PENAL.

1° Faptul mandatarului care abuzează de încrederea mandantului în mai multe operațiuni din gestiunea sa, nu constituie un singur abuz de încredere continuat, ci un concurs de fapte delictuoase calificate abuz de încredere, în cât are a se aplica art. 40 din codul penal.

2° Prescripția delictului de abuz de încredere începe să curgă, când este vorba de obiecte determinate încredințate unei persoane, din momentul când ele nu pot fi restituite în starea primită; iar când este vorba de lucruri fungibile, dela data cererii sau somațiunii de restituire, dacă ele nu se restituie, căci numai dela aceste epoçe delictul se poate considera ca consumat.

No. 771. — Respins, ca neîntemeiat, recursul făcut de Gherasim Panas în contra deciziunii Curței de apel din Galați, sect. I, No. 862 din 1909.

S'au ascultat: d-nii avocați G. Petrovici, B. Cernea și P. Borș, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat I. Plesnilă, în combateri; d-l procuror St. Stătescu, în concluziuni.

Curtea, deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate:

I. «Violarea art. 40 din codul penal.

«În timpul celor câțiva ani, cât am fost administratorul averei d-nei Corvisiano, mi se impută că ași fi abuzat de încrederea sa la patru operațiuni din sutele de acte de gestiune, adică în patru dăți anume arătate prin deciziunea atacată cu recursul meu.

«Este însă o capitală greșală calificarea juridică ce se face de cumul de delict, aplicându-se art. 40 din codul penal, întrucât toate acele patru infracțiuni se rapoartă la unul și acelaș fapt moral, abuzul de încredere neputând fi legalmente considerat decât unul și acelaș delict, manifestat prin mai multe împrejurări, iar nicicum delict separate.»

II. Violarea art. 60 din codul penal.

«Marele principiu în criminal este, că atunci când juriul stabilește circumstanțe atenuante, Curtea, aplicând penalitatea, să o modifice cu un grad mai jos. În al optulea alineat al aceluiaș articol și în corecțional, legiuitorul înțelege de a aplica aceeaș regulă de drept, după cum bine deja s'a statornicit de această înaltă Curte, prin trei deciziuni date, și aceasta chiar în caz de recidivă.

«Sunt dar condamnat pe nedrept la un an închisoare corecțională, când și fără circumstanțe atenuante, judecătorii, în aplicarea pedepsei prevăzută de art. 322 din codul penal, ce l-a aplicat puteau și erau în drept să uzeze de latitudinea între două luni până la doi ani, așa că admițându-se, prin sentința tribunalului confirmată de Curtea din Galați, circumstanțe ușurătoare, trebuiau să reducă pedeapsa sub minimum de 15 zile închisoare și chiar mai jos.

«Neurmându-se în modul indicat, s'a violat prescripțiunile art. 60 din codul penal.»

III «Exces de putere și violarea art. 594 pr. penală.

«Din deciziunea atacată cu recurs, reese că mi se impută, între altele, că ași fi comis delictul de abuz de încredere, prin faptul că, în 1901, d-na Corvisiano având nevoie de a se împrumută cu o sumă de 16.000 lei, mi-ar fi încredințat 99 titluri grecești să le depun în gaj; că, în Ianuarie 1902, d-na Corvisiano mi-ar fi remis suma de 16.000 lei spre a degrevă aceste titluri și a i le restitui, și că nu i le-ași fi restituit.

«Exact de ar fi în fapt și de mi s'ar putea impută această infracțiune, în drept infracțiunea se consideră consumată în momentul când, încredințându-mi-se suma împrumutată, mi-ași fi apropiat-o fără a restitui titlurile puse în gaj.»

IV. «Exces de putere și violarea art. 332 din codul penal.»

V. «Exces de putere, violarea art. 323 din codul penal. Violarea regulilor dela mandat și a principiilor din codul comercial relative la contul curent.»

Având în vedere că recurentul e condamnat pentru fapte calificate de abuz de încredere;

Considerând că instanța de fond constată că recurentul eră mandatarul salariat al d-nei Corvisiano; că, în calitate de mandatar, recurentul a avut a face diverse operații pe cari le-a îndeplinit în detrimentul d-nei Corvi-

siano, astfel că, la 1905, când i s'a cerut socoteala, recurentul datoră, în urma operațiilor săvârșite, suma de 137.000 lei, pe care n'a restituit-o până acum și nu e în stare a o restitui;

Considerând că instanța de fond înlătură obiecțiunile recurentului, între altele, că ar fi fost raporturi între d-na Corvisiano și recurent decurgând din compt-curent, și e bine stabilit că recurentul a săvârșit abuzul de încredere;

Considerând că nu se poate zice că e un singur abuz de încredere oarecum continuat, ci sunt diverse abuzuri de încredere individual și bine specificate și în diferite timpuri săvârșite, astfel că e un concurs de fapte delictuoase calificate abuz de încredere, încât art. 40 din codul penal avea a fi aplicat;

Considerând că se susține că ar fi unele din faptele imputate stinse prin prescripțiune; că în această privință însă avem a lua în considerare că delictul de abuz de încredere e un delict contra proprietății; nu însă o violare de contract; că, spre a ști când delictul de abuz de încredere ar fi considerat ca consumat, trebuie să distingem dacă e vorba de obiecte determinate sau de lucruri fungibile ce s'au încredințat; că dacă pentru lucrurile determinate care au fost încredințate se poate zice că delictul e consumat de îndată ce lucrurile nu se pot restitui în starea primită, așa că prescripția are a curge dela această epocă, nu tot așa când lucrurile încredințate sunt lucruri fungibile, că în acest caz ca să zicem că e fraudă, trebuie ca să se fi făcut aceluia căruia fusese încredințate lucrurile fungibile o cerere în regulă pentru restituire, și dacă inculpatul nu e destoinic a restitui; că în acest caz fraudă e numai de când, în urma cererii, lucrurile fungibile încredințate aceluia căruia s'au încredințat, nu se restituie; că de altfel, este indeferent constatarea insolabilității mandatarului la o epocă anterioară cererii și dacă s'ar fi putut stabili, de oarece se poate ca această insolabilitate să fi fost trecătoare și abuzul de încredere, când e vorba de lucruri fungibile, nu poate fi considerat ca săvârșit, de când mandatarul ar fi fost insolubil, ci numai când după somația sau o cerere el nu ar fi putut restitui sumele încredințate; că așa fiind și prescripția nu poate curge decât dela cererea și neputința restituirei lucrurilor fungibile, încât astfel prescripția în speță nu e implinită precum recurentul susține;

Considerând că nici art. 60 din codul penal nu e violat, întrucât în urma aplicării art. 40 din codul penal pedeapsa trebuia ca să fie de 2 ani închisoare, iar fiind seama de art. 60 din codul penal pedeapsa s'a redus de judecătorii fondului la un an închisoare;

• Că așa fiind, motivele de casare sunt neintemeiate.

Pentru aceste motive, respinge.

SECȚIUNEA III

Audiența dela 10 Noembrie 1909

Președința d-lui G. P. Petrescu, președinte

T. Boată cu Primăria Capitalei

EXPROPRIERE PENTRU CAUZĂ DE UTILITATE PUBLICĂ. — ALINIERE. — DACĂ CONSTITUE O EXPROPRIERE. — DECRETE ȘI REGULAMENTE DE ALINIERI. — DACĂ PRIMĂRIA LE POATE EXECUTA FĂRĂ O PREALABILĂ DESPĂGUBIRE. — ART. 19 DIN CONSTITUȚIE. — ART. 480 ȘI 481 COD. CIV. — ART. 7 DIN REGULAMENTUL ORGANIC. — ART. 94, 97 ȘI 98 DIN LEGEA DE ORGANIZARE A COMUNE-LOR URBANE.

LEGI ȘI REGULAMENTE. — NERETROACTIVITATE. — ART. 1 DIN CODUL CIVIL.

1° Dispozițiunea luată de Primăria Capitalei, prin modificarea regulamentului de construcțiuni și alinieri, constituie de fapt o exproprieare deglizată și o împedicare a proprietarului de a uză de dreptul său de proprietate garantat de lege, astfel că Primăria nu poate să execute decretul și regulamentele votate în acest scop, decât expropriând mai întâiu pe proprietari, după o dreaptă și prealabilă despăgubire.

2° Potrivit art. 1 din codul civil, legile și cu atât mai mult cuvânt regulamentele nu pot avea efect retroactiv și deci Primăria nu poate, în baza unui regulament, să oblige pe un proprietar de a-și construi casa cu retragerea prevăzută printr'ansul.

Mo. 320. — Admis, recursul făcut de T. Boată contra refuzului Primăriei Capitalei de a-i da autorizație să clădească pe proprietatea sa din Bulevardul Schitu-Măgureanu No. 29.

S'au ascultat: d-l avocat St. Cihoski, în desvoltarea motivelor de casare; d-l avocat Stan, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra recursului făcut de I. Boată în contra refuzului primarului comunei București de a-i da autorizațiunea să construiască pe locul, proprietatea sa din Bulevardul Schitu-Măgureanu, No. 29, autorizațiune cerută cu petiția înregsitrată la acea primărie sub No. 29339 din 1 Iunie 1909;

Având în vedere că primăria, prin reprezentantul său, a susținut că a refuzat autorizațiunea cerută de recurent pentru motivul că în urma modificării al. IV adițional dela art. 42 al regulamentului de construcțiuni și alinieri făcută și votată de consiliul comunal în ședința dela 13 Iunie 1909, s'a dispus ca, pe bulevardul Schitu-Măgureanu, porțiunea coprinsă între Bulevardul Elisabeta și str. Esculap, construcțiunile să fie retrase cu 5 metri din aliniere și să aibă grădini de față;

Considerând că această dispozițiune a primăriei capitalei, luată prin modificarea regulamentului de construcțiuni și alinieri, constituie de fapt o exproprieare deglizată și o împedicare a proprietarului de a uza de dreptul său de proprietate garantat de legi;

Considerând că, după art. 19 din constituțiune, nimeni

nu poate să fie expropriat decât pentru cauză de utilitate publică și după o dreaptă și prealabilă despăgubire, iar după art. 480 c. civ., proprietarul este în drept să se folosească și să dispună de lucrul său în mod exclusiv și absolut, însă în limitele determinate de lege;

Considerând că singura restricțiune ce s'a adus dreptului de proprietate, în raport cu alinierele, este cea prevăzută de art. 7 cap. 1 din regulamentul organic, în scopul ca stradele să dobândească o lărgime de șase stânjani, restricțiune de care nu poate să fie vorba în specie din momentul ce actualmente bulevardul Schitu-Măgureanu are această lărgime;

Considerând că, în afara de această restricțiune, orice dispozițiune de noi alinieri, deschideri de strade, lărgiri, prelungiri sau retrageri dela alinierele decretate, nu se poate face decât respectându-se dreptul de proprietate, astfel cum este îngrădit de legi, cu alte cuvinte că primăria nu poate să execute decretele obținute și regulamentele votate în acest scop decât expropiind mai întâi pe proprietari după o dreaptă și prealabilă despăgubire;

Considerând că dacă primăria ar putea să invoace decretul unei noi alinieri sau un regulament de retragere ca să împedee pe proprietari de a construi mai înainte de a-i expropia, atunci exercițiul dreptului de proprietate n'ar mai fi de loc garantat și ar deveni cu totul iluzoriu, lucru ce nu poate fi admis față de legile ce ne guvernează;

Considerând, de altfel, că, în speță, din dezbateri și actele aflate la dosarul cauzei, rezultă că regulamentul după care Primăria Capitalei a impus recurentului de a-și construi imobilul cu o retragere de cinci metri dela alinierea în vigoare, este votat de consiliul comunal și promulgat, în urma cererii de autorizație făcută de recurent și a lucrărilor preparatoare pentru construire;

Considerând că, după art. 1 din codul civil, legile și cu atât mai puțin regulamentele, nu pot avea efect retroactiv, și ca atare Primăria Capitalei nu putea, în baza lui, să oblige pe recurent de a-și construi casa cu retragerea prevăzută printr'ânsul;

Că, dar, Primăria Capitalei, în baza regulamentului sus citat, neautorizând construcția imobilului cerută de recurent decât sub rezerva retragerii prevăzută printr'ânsul, a violat art. 19 din Constituție, art. 480 și 481 din codul civil, art. 7 din regulamentul organic și art. 94, 97 și 98 din legea de organizare a comunelor urbane, de unde rezultă că recursul este întemeiat și că să fie admis.

Pentru aceste motive, admite, etc.

Observație.— Vezi asupra alinierii străzilor, precum și a Regulamentului organic, menținut prin art. 19 din Constituție, D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. III, p. 201 urm., nota 1 (ed. 2-a), precum și deciziile citate acolo. A se vedea de asemenea și observația la sentința trib. Ilfov s. III în *Dreptul* No. 18 din 1910. S. R.

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA

SECȚIUNEA II

Audiența dela 26 Martie 1910

Președinta d-lui C. A. Mitescu, președinte

G. Ristovici cu T. Laseu

GAMBIE.— CONDIȚIUNI ESENȚIALE.— LIPSA LOR.— SIMPLU ÎNSCRIS — ART. 273 COD. COM.— ART. 1176 ȘI 1180 COD. CIVIL.

OBLIGAȚIUNE.— NATURA EI.— PREZUMȚIE.— DOVADA CONTRARĂ.— ART. 967 COD. CIVIL.— ART. 4 COD. COM.

1° Potrivit art. 273 din codul comercial, cambia lipsită de condițiunile esențiale devine un act care constată o obligațiune comercială sau civilă, după natura sa.

Astfel, indiferent dacă într'o cambie imperfectă s'a arătat data și locul emiterii sau data și locul plăței, sau chiar numele beneficiarului — posesorul cambiei fiind prezumat până la proba contrară ca beneficiar al actului — este suficient ca semnătura actului să fie comerciant pentru ca polița să valoreze ca act sub semnătură privată, chiar dacă i-ar lipsi mențiunea în litere de «bun și aprobat».

2° Cauza unei obligațiuni fiind prezumată până la proba contrarie, incumbă comerciantului care pretinde că obligațiunea sa e de natură civilă să facă această dovadă.

Curtea,

Asupra apelurilor conexe făcute de G. Ristovici și de Ion Anastasescu, curatorul succesiunii defunctului D-tru Laseu, contra sentinței comerciale a tribunalului Mehedinți secția II cu No. 35 din 1909¹⁾;

Având în vedere că Curtea, în majoritate, adoptă motivele din sentința apelată pe lângă care mai adaogă următoarele:

Considerând că conform art. 273 c. com. polița privată de condițiile esențiale devine un act care constată o obligațiune comercială sau civilă după natura sa; că este evident că actul trebuie să valoreze după regulile din codul comercial sau cel civil ca act pentru a produce legământul juridic; că în speță e în chestiune dacă polița în alb în momentul emiterii a valorat în acel timp ca act sub semnătură privată după codul civil; că din art. 1176 până la 1181 din acel cod, singura condițiune de validitate pentru acele acte este iscălitura persoanei care se obligă, și dacă obligațiunea e de o sumă de bani sau de o cătîme oarecare, se mai cere, cu excepțiunile indicate în art. 1180, ca să fie scrise de mâna debitorului dacă nu întreg actul cel puțin cuvintele «bun și aprobat» cu indicarea în litere a sumei sau a cătîmei; că deci puțin importă că nu s'a arătat în cambia imperfectă data și locul emiterii, sau data și locul plăței, sau chiar numele beneficiarului; că sub acest din urmă punct de vedere posesorul actului este prezumpt până la dovada contrară a fi beneficiarul lui; că în aceste

1) V. *infra*, pag. 346.

împrejurări semnatarul actului fiind un comerciant, după cum s'a alesat și nu s'a contestat, cambia ar valora ca act sub semnătură privată constatator al obligațiunei dacă chiar nu ar avea mențiunea «bun și aprobat» pentru cinci mii lei în litere, necum atunci când ca în speță nu-i lipsește această mențiune; că conform art. 967 c. civ. cauza unei obligațiuni fiind prezumptă până la dovada contrară, incumbă apelantului de a dovedi cauza ce pretinde dânsul, adică remiterea cambiei pentru a servi de garanție lui Lascu în caz de neplata unui efect comercial de 4.000 lei subscris de Lascu ca girant și de G. Ristovici ca debitor; că nu numai această alegațiune e neverosimilă pentru motivul arătat de tribunal, dar ea nu e nici măcar dovedită; că apelantul fiind comerciat, potrivit art. 4 c. com., el neprobând că obligațiunea lui e de natură civilă, și aceasta nerezultând nici din act, ea e comercială, ceea ce justifică dobânda de 6 la sută la care tribunalul l-a obligat.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier M. Măinescu, în majoritate, respinge ambele apeluri.

Semnați: C. A. Mitescu, M. Măinescu, Al. Radian, C. Poenaru.

Opiniune

Având în vedere că chestiunea ce e dedusă Curței spre rezolvare este aceea de a se ști dacă polița semnată de G. Ristovici cu mențiunea «bun și aprobat pentru suma de 5.000 lei» și pe verso semnată de frații Ciobanof poate obliga la plată pe semnatarii ei, cu toate că în momentul emiterii ei a fost dată în alb, adică n'a purtat nici data emiterii, nici aceea a plății, nici numele beneficiarului, nici obligațiunea de a plăti, nici cauza obligațiunei;

Considerând că dacă în Franța semnătura în alb obligă pe semnatar, este pentru că acolo există un text de lege care recunoaște validitatea unei asemenea semnături, și anume art. 407 din codul penal, care pedepșeste pe acela care abuzează de asemenea semnătură;

Considerând însă că legiuitorul nostru a înlăturat din codul penal dispozițiile art. 407 din codul francez, și nu le-a adoptat nici în vre-o altă lege generală sau specială afară de aceea ce se zice în art. 279 c. com. care edictează că girul în alb pus pe o cambie este valabil, și care, fiind o excepție la regulă, nu se poate întinde la alte cazuri;

Considerând că de aci rezultă că legiuitorul nostru nu a voit să decreteze validitatea semnăturii în alb, și sistemul ce a adoptat este acela prevăzut în art. 948 și urm. din codul civil, după care în orice convențiune, și în consecință, în orice înscris doveditor de convenție, trebuie să se arate numele și pronumele părților, contractante, obiectul convențiunei, precum și cauza ce a determinat pe una din ele să se oblighe către cealaltă, fiindcă lipsa de cauză sau o cauză falsă face inexistentă obligațiunea; iar dacă art. 967 c. civ. zice că convenția

este valabilă cu toate că cauza nu este arătată, de oarece ea se presupune, trebuie însă ca acela care se pretinde că s'a obligat să fi scris în actul în care a semnat cel puțin aceste cuvinte: «recunosc că sunt dator» sau «sunt dator fiindcă știu că conștiința mă obligă la plată» sau «voi plăti cutărei persoane suma de...»;

Considerând că în speță pretinzându-se că actul ce se exhibă ar constitui un titlu de împrumut, el ar fi trebuit să întrunească condițiile prevăzute de art. 1180 din codul civil, care dispune că actul sub semnătură privată, prin care o parte se obligă către alta a-i plăti o sumă de bani, trebuie să fie scris mai întâi în întregul lui de subscriitor sau de altă persoană și apoi subscris de acela care se obligă, dispozițiuni cari sunt reproduse și de art. 275 din codul comercial, și care fac evidentă intențiunea legiuitorului de a nu se sancționa subscrierea în alb;

Considerând că din cuvintele coprinse în art. 273 c. com. că «lipsa vreuneia din condițiile esențiale, arătate în articolele de mai sus, exclude calitatea și efectele speciale ale cambiei, cu rezerva efectelor ordinare ale obligațiunei, «după natura sa comercială sau civilă», nu se poate deduce că înscrisul ar rămâne ca un titlu de împrumut, în baza chiar a acestui text de lege, orice lipsuri de mențiuni ar avea, fiindcă textul nu zice așa, ci din contră zice că se vor aplica regulile ordinare ale obligațiunilor comerciale sau civile, adică se vor aplica regulile dela art. 1180 și 1181 din codul civil, sau dela art. 273 și 275 c. com., de oarece reclamantul pretinde că e vorba de un înscris de împrumut;

Considerând că astfel semnătura în alb pusă de G. Ristovici pe poliță în discuțiune nedovedind obligațiunea acestuia de a plăti suma ce se reclamă, urmează a se admite apelul său și a fi apărat de orice pretențiune.

Pentru aceste motive, diferind de majoritate numai în privința apelului lui G. Ristovici, sunt de părere a se admite apelul lui și a fi apărat de orice pretențiuni ale reclamantului.

Semnat, I. Sinescu.

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA DE NOTARIAT

Audiența dela 6 Maiu 1910

Președinta d-lui I. Ionescu-Dolj, judecător-unic

Ioana Angela Dumitrescu și căpitan T. Dumitrescu
cu Sava Grigorescu și altul

POPRIRE.—VALIDARE.—CONTESTAȚIUNE.—LUCRU JUDECAT.—ART. 458 ALIN. II PR. CIVILĂ.

Debitorul poprit poate face contestație la executarea sentinței de validare, însă nu poate opune în contestațiune decât motive sau fapte pe cari nu le-ar fi putut opune cu ocaziunea judecării procesului de validare.

Astfel, soții cari fiind citați în procesul de validare, nu s'au opus la validare și nu au susținut că suma poprită e venitul lor dotal și că nu poate fi poprită, nu mai pot opune acest motiv pe calea contestațiunii, căci ar fi a pune din nou în judecată un proces deja terminat și s'ar atacă autoritatea lucrului judecat.

No. 123.— S'au prezentat contestatorii, prin d-l avocat W. A. Macedonschi, și defendorul, prin d-nii avocați A. A. Davis și I. Toncescu, lipsind terțiul poprit.

Tribunalul,

Asupra contestațiunii făcută de Ioana Angela T. Dumitrescu și căpitan T. Dumitrescu, prin petițiunile înregistrate la No. 10175 și 11199 din 1910, contra sentinței de validare No. 182 din 1909, rămasă definitivă, prin care T. Nedelcoff, arendașul moșiei soților căpitan Dumitrescu, a fost obligat a reține din arenda moșiei și a plăti creditorului Sava Grigorescu suma de lei 5.700 capital și 150 lei cheltueli, cât numitul are a lua dela soțul căpitan T. Dumitrescu;

Având în vedere că motivul ambelor contestațiuni este că moșia arendată lui T. Nedelcoff e dotală și veniturile ei nu pot fi urmărite, contorm art. 1248 c. civil, de creditorii personali ai soțului, ele fiind destinate la susținerea sarcinelor căsătoriei;

Având în vedere că creditorul Sava Grigorescu se opune la admiterea contestației, pe motiv că contestatorii au fost citați cu ocazia judecării procesului de validare și nu s'au prezentat, și azi sentința de validare fiind rămasă definitivă, ei nu mai pot face contestațiune; că, în fine, contestațiuni în materie de poprire, conform art. 458 alin. II, nu se pot face decât înainte de validare;

Având în vedere și concluziile puse cu privire la contestațiunea făcută de soția Angela căpitan T. Dumitrescu, cum că ea nu poate fi admisibilă, soția neavând calitate de a face acțiuni relative la administrarea averii dotale.

Asupra contestațiunii făcută de soția Angela căpitan T. Dumitrescu:

Având în vedere că, conform art. 1248 din codul civil, acțiunile relative la administrarea fondului dotal, ea și a venitului său, aparțin soțului, el fiind administratorul legal al averii dotale, așa că contestația făcută de Angela căpitan T. Dumitrescu urmează a fi respinsă ca inadmisibilă și reținută spre judecare numai contestația soțului căpitan Toma Dumitrescu.

Asupra contestației soțului căpitan Toma Dumitrescu:

Având în vedere că, în materie de poprire, debitorul poprit poate face contestație la poprire atât înainte de validare, conform art. 458 alin. II pr. civ., cât și după pronunțarea sentinței de validare și rămânerea ei definitivă, conform art. 399 și 400 pr. civilă, așa că contestația făcută de debitorul căpitan T. Dumitrescu este inadmisibilă în principiu, și obiecțiunea de neadmisibilitate

ridicată de creditorul Sava Grigorescu și bazată pe art. 458 alin. II este nefondată, de oarece alin. II din art. 458 pr. civilă a fost adoptat de legiuitorul din 1900 pentru a tăia controversa ce există în jurisprudență dacă se poate face contestațiuni la poprire și înainte de validare, fără ca prin aceasta să se desființeze dreptul acordat și recunoscut debitorului prin art. 399 și 400 pr. civilă, de a face contestație la o executare care îl vatămă;

Având în vedere însă că, în principiu, pe calea contestațiunii, debitorul nu are dreptul de a pune în discuție decât motive sau mijloace de apărare pe cari nu le-a putut opune cu ocazia judecării fondului, cum sunt motivele: că nu a fost citat în regulă, că a plătit, sau că obiectele secuestrate nu se pot urmări, iar nu și fapte sau motive cari existau în momentul pronunțării sentinței contestate și pe cari din diferite cauze nu le-a invocat, căci prin aceasta ar fi a se pune în stare de judecată un proces deja terminat și s'ar atacă autoritatea lucrului judecat;

Considerând că motivul invocat de soțul căpitan Toma Dumitrescu, cum că sumele poprite ar fi venitul fondului dotal, e un motiv și un fapt care există în momentul pronunțării sentinței de validare, ba mai mult, ambii soți au fost citați cu ocazia validării poprirei și nu au ridicat această obiecțiune, așa că contestația bazată pe un atare motiv trebuie respinsă ca neintemeiată.

Pentru aceste motive, respinge contestația.

Judecător-unic, I. Ionescu-Dolj.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI MEHEDINȚI

SECȚIUNEA II

Auriența dela 23 Septembrie 1909

Președinta d-lui Al. Anastasiu, judecător-unic

T. Lascu cu G. Ristovici

CAMBIE.— DATĂ.— LIPSA EI.— BENEFICIAR.— NECUPRINDEREA NUMELUI ÎN MOMENTUL EMISIUNEI. — PRIVILEGIUL. — PERDEREA LOR.— SIMPLU ÎNSCRIS — ART. 270 ȘI 273 COD. COM.

Cambia lipsită de dată și necuprinzând nici numele beneficiarului în momentul emisiunii, nu se mai poate bucură de privilegiile legale, ea rămâne însă un simplu înscris, care constată o obligațiune civilă sau comercială, după natura afacerii care i-a dat naștere.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de Tănase Lascu, curatorul averii dispărutului Dumitru Lascu, contra lui G. Ristovici și firma comercială Frații Ciobanof, prin care cere ca cel d'întâi, în calitate de emitent, și cei din urmă în calitate de giranți, să fie obligați a-i plăti, cu dobândă și cheltueli, în mod solidar, suma de lei 5.000 ce datorează cu o poliță dispărutului Dumitru Lascu;

Având în vedere că reclamantul și sprijină acțiunea pe o poliță care s'a găsit în averea dispărutului Dumitru

Lascu și trecută în inventarul averii format de judecătorul de ocol la No. 55, poliță semnată în alb de G. Ristovici în față ca emitent și pe verso de Frații Ciobanof, ca giranți, susținând că deși această poliță s'a găsit în alb, însă nu este nulă nici față de emitent, care a scris înaintea semnăturii cuvintele: «bun și aprobat pentru suma de 5.000 lei», nici față de girant, fiindcă girul se poate da în alb;

Având în vedere că pârâții se opun la plata acestei polițe pe motiv că este nulă, de oarece din inventarul averii lui D-tru Lascu făcut de judecătorul de ocol se constată că această poliță s'a găsit albă numai cu semnătura lui G. Ristovici ca emitent și a fraților Ciobanof ca giranți; că această poliță a fost complectată de Tănase Lascu, curatorul averii lui D-tru Lascu, care în baza ei a și înființat sechestrul asigurător pe marfa fraților Ciobanof; că neîntrunind condițiile cerute de art. 270 c. com., polița e nulă; că girul pus pe o poliță nulă n'are nici un efect comercial; că un asemenea gir nici efect civil nu poate să aibă, de oarece garanția în dreptul civil trebuie să fie expresă;

Având în vedere că cambia este un titlu de credit de sine stătător și autonom, independent de cauza pe care o are la origină; că cambia care este reglementată de codul comercial (art. 270 și urm.) se bucură de privilegii speciale; că însă pentru a avea aceste privilegii trebuie să îndeplinească toate condițiunile esențiale pentru validitatea ei (art. 273 c. com.);

Având în vedere că art. 270 c. com. enumără condițiunile esențiale pe care trebuie să le împlinescă o poliță pentru a fi validă; că între aceste condițiuni sunt două mai ales care nu se pot complini cu nimic, anume: data și numele beneficiarului;

Considerând că polița prezentată de reclamant deși astăzi îndeplinește toate condițiunile pentru a fi o poliță întregă, însă din inventarul făcut de judecătorul de ocol și din recunoașterea reclamantului rezultă că ea purta numai semnătura lui G. Ristovici sub mențiunea «bun și aprobat pentru suma de cinci mii lei», iar locurile albe netipărite din poliță erau nescrise, iar pe verso, în locul unde se obișnuete să iscălească girantul, se află semnătura «frații Ciobanof»;

Că, deci, această poliță neavând nici dată și necoprinzând nici numele beneficiarului în momentul emisiunii ei, nu se poate bucura de privilegiile legale;

Considerând însă că această poliță, conform art. 273, rămâne un simplu înscris care constată o obligațiune civilă sau comercială, după natura afacerii care i-a dat naștere; că, orcum ar fi fost natura comercială sau civilă a cauzei care a dat naștere obligațiunii constatată prin acest înscris, întrucât nu se probează că plata acestei sume a fost făcută, urmează ca pârâțul G. Ristovici să fie obligat a plăti suma reclamată;

Considerând, în fine, că explicațiunea dată de pârât că acest înscris l-a dat lui Dumitru Lascu pentru a-i ga-

rantă o altă poliță ce acesta îi girase la Banca Mehedintului pentru o sumă de 4.000 lei, cu alte cuvinte că pentru aceeaș sumă G. Ristovici semnase două polițe, una pe care o scontase la Bancă, și alta dată în alb, aceasta care se prezintă astăzi, este neverosimilă, de oarece Dumitru Lascu n'avea nevoie de altă poliță pentru a urmări pe Ristovici în cazul când n'ar fi plătit la Bancă suma împrumutată cu polița girată de dânsul, eră suficientă numai polița scontată la Bancă, așa că aserțiunea pârâțului că acest înscris n'are cauză este nefondată;

Având în vedere că, în ce privește pe frații Ciobanof, chemați în judecată ca giranți, întrucât semnătura lor pusă pe această poliță care, după cum am zis mai sus, a pierdut calitatea de poliță, nu poate constitui un gir comercial, și nici o garanție civilă nu poate fi, întrucât nu este arătat expres că frații Ciobanof garantează plata acestei sume; că, deci, acțiunea față de aceștia cată să fie respinsă.

Pentru aceste motive, admite acțiunea, întrucât privește pe G. Ristovici, și o respinge încât privește pe frații Ciobanof.

Judecător-unic, Al. Anastasiu.

TIBUNALUL JUDEȚULUI TUTOVA

Audiența dela 8 Decembrie 1909

Președinta d-lui V. Bălășescu, președinte

Administrația financiară de Tutova cu Gh. Argenti

TITLURI DE RENTĂ ALE STATULUI. — ÎMPRUMUTUL DE 70 MILIOANE DIN 1908. — ACHITAREA TITLURILOR ACESTUI ÎMPRUMUT. — ADMINISTRAȚIA FINANCIARĂ. — REFUZ DE PLATĂ. — DACĂ POATE FI DIRECT ACȚIONATĂ ÎN JUSTIȚIE.

TITLURI DE RENTĂ ALE STATULUI. — ACHITATEA LOR. — BILETELE BĂNCEI NAȚIONALE. — PLATA ÎN AUR METALIC.

1° Prin condițiunile împrumutului de 70 milioane lei din 1908, stipulându-se clauza că purtătorii titlurilor acestui împrumut au dreptul a se prezenta pentru a cere plata atât a capitalului cât și a procentelor la orice casă a Statului, iar nu numai la casa centrală din Ministerul finanelor, s'a derogat dela principiul că numai Ministerul finanelor reprezintă interesele Statului în afacerile financiare, și prin urmare detentorii acestor titluri pot acționa valabil în judecată direct pe casa Statului care refuză plata acestor titluri.

2° Dacă biletele Băncei Naționale au putere liberatorie, ele reprezintă etalonul de aur și dacă posesorii acestor bilete au orcând dreptul de a se adresa Băncei Naționale pentru a le număra valoarea lor în aur, din aceasta nu rezultă că detentorii titlurilor de rentă ale Statului sunt obligați a primi plata în asemenea bilete de bancă, ei având dreptul a cere, în baza obligațiunii luată de Stat, ca plata să li se facă direct în aur metalic.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut de administrația financiară de Tutova prin d-l avocat al Statului, în contra cărței de judecată No. 1019 din 1909 a judecătoriei ocolului urban Bârlad, prin care s'a obligat pe administratorul financiar Tutova, în calitate de administrator al casei publice a Statului din județul Tutova, să plătească intimatului Gh. Argenti suma de lei 720 în aur, ce reprezintă valoarea cupoanelor datoriei publice din 1908 cu procent de 5 % pe an dela 1 Octombrie 1909 până la achitare, deosebit să mai plătească 20 lei cheltueli de judecată ;

Având în vedere că în fapt este necontestat că intimatul G. Argenti s'a prezentat la administrația financiară a județului Tutova cu cupoane în valoare de 720 lei reprezentând procentele mai multor titluri de rentă 4 % ale împrumutului de 70.000.000 lei, făcut de Stat, în 1908, cerând plata lor în aur, ceiace nu s'a satisfăcut de administrația financiară a județului Tutova, care a oferit plata în bilete de ale Băncii Naționale a României în loc de aur metalic cum a cerut intimatul, din care cauză acesta a intentat acțiune administrațiunei financiare a județului Tutova la judecătoria ocolului urban Bârlad care i-a admis cererea ;

Având în vedere că, în apel, administratorul financiar al județului Tutova, se plânge că rău a fost chemată în judecată administrația financiară, care este o ramură a Ministerului de finance, singur în drept a reprezintă Statul în relațiunile sale financiare, astfel că acțiunea fiind neregulat intentată urmează a fi respinsă pentru a se chema în judecată Ministerul finanelor ;

Considerând însă că prin condițiunile împrumutului de 70.000.000 lei din 1908, s'a stipulat clauza că purtătorii titlurilor acestui împrumut au dreptul a se prezenta pentru a cere plata atât a capitalului cât și a procentelor la orice casă a Statului, iar nu numai la casa centrală din Ministerul finanelor ;

Că prin această clauză s'a derogat dela principiul general că numai Ministerul de finance reprezintă interesele Statului în afacerile financiare, fiindcă dacă în adevăr s'a stipulat clauza că detentorii acestor titluri se pot adresa direct la orice casă a Statului pentru plata capitalului sau a cupoanelor, este fără îndoială că în cazul de refuz de plată al acestora, detentorii pot a-și valorifica drepturile lor înaintea justiției, chemând în cauză direct casa Statului care refuză plata, și care pentru acestea au puterea de a obliga însuși Statul ca și Ministerul de finance din care fac parte ca o ramură a acestei administrațiuni, dela care au primit prin lege delegațiune de a reprezenta interesele statului ;

Că de aceia, bine a fost chemată în judecată administrațiunea financiară a județului Tutova, căreia intimatul s'a adresat pentru plata cupoanelor, pentru titurile de rentă ale împrumutului de 70.000.000 lei din 1908 ;

Având în vedere că prin condițiunile generale pentru emisiunea împrumutului de 70.000.000 lei din 1908, stipulându-se clauza că plata capitalului, cât și a procentelor se va face în aur, la orice casă publică a Statului, prin aceasta Statul, reprezentat prin acele case, este obligat a face plata în aur dacă astfel se cere de detentorii titlurilor de rentă ale acestui împrumut ;

Că dacă biletele Băncii Naționale au puterea liberatorie, ele reprezentând etalonul de aur adoptat în țara românească, și dacă posesorii acestor bilete au ori când dreptul a se adresa Băncii Naționale pentru a le număra valoarea lor în aur, din aceasta nu rezultă că detentorii titlurilor de rentă ale Statului sunt obligați a primi plata în asemenea bilete de bancă, ei având dreptul a cere în baza obligațiunei luate de Stat ca plata să li se facă direct în aur metalic ;

Că administrația financiară a județului Tutova, căreia intimatul s'a prezentat pentru a-i plăti cupoanele în valoare de 720 lei la titlurile sale de rentă ale împrumutului din 1908 refuzând a face plata în aur metalic, și-a călcat obligațiunea luată prin condițiunile de emisiune ale acelui împrumut, și deci cu drept cuvânt a fost obligat de prima instanță a efectua plata în acest mod, așa că apelul administrației financiare este neintemeiat și prin urmare trebuie a fi respins.

Având în vedere că intimatul a făcut cheltueli cu plata avocatului în cauza judecării apelului, care se apreciază la suma de 20 lei și de care trebuie a fi despăgubit de administrația financiară a județului Tutova ce cade în proces conform art. 140 pr. civ.

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte, respinge ca nefondat apelul.

Semnați : V. Bălășescu, N. Vernescu.

JURISPRUDENȚA STRAINA

CURTEA DE GASAȚIE DIN FLORENȚA

— 5 Iunie 1908 —

LOCAȚIUNE. — VIZITAREA LOCALULUI ÎNCHIRIAT DE CĂTRE TERȚII SAU DE CĂTRE LOCATOR. — ADMISIBILITATE.

Locatorul poate să facă ca imobilul închiriat să fie vizitat în zile și la oare determinate, de către terții doritori de a-l cumpăra sau de a-l închiria.

Locatorul poate, de asemenea, să viziteze el însuș acest imobil, spre a se asigura de necesitatea reparațiilor necesare, sau pentru a verifica dacă locatarul are în el mobile suficiente spre a garanta plata chiriei.

(Din *Pand. Périod.* 1910, 4, p. 8).

Observațiune. — Toate punctele hotărâte prin decizia de mai sus a Curței de casație din Florența, sunt admise atât de doctrină cât și de jurisprudență. Vezi D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. IX, p. 108, *ad notam*, precum și numeroasele autorități citate acolo. S. R.